

**UJEDINJENE
NACIJE**

Međunarodni sud za krivično gonjenje osoba
odgovornih za teška kršenja međunarodnog
humanitarnog prava počinjena
na teritoriji bivše Jugoslavije
od 1991. godine

Predmet br. IT-95-5/18-T

Datum: 2. april 2014.

Original: engleski

PRED PRETRESNIM VIJEĆEM

U sastavu: sudija O-Gon Kwon, predsjedavajući
sudija Howard Morrison
sudija Melville Baird
sudija Flavia Lattanzi, rezervni sudija

Sekretar: g. John Hocking

Odluka od: 2. aprila 2014. godine

TUŽILAC

protiv

RADOVANA KARADŽIĆA

JAVNO

**ODLUKA PO ZAHTJEVU OPTUŽENOG ZA PRIHVATANJE DOKUMENATA BEZ
POSREDSTVA SVJEDOKA (KARADŽIĆEVE IZJAVE)**

Tužilaštvo

g. Alan Tieger
gđa Hildegard Uertz-Retzlaff

Optuženi

g. Radovan Karadžić

Branilac u pripravnosti

g. Richard Harvey

OVO PRETRESNO VIJEĆE Međunarodnog suda za krivično gonjenje osoba odgovornih za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991. (dalje u tekstu: Međunarodni sud) rješava po "Zahtjevu za prihvatanje dokumenata bez posredstva svjedoka: Karadžićeve izjave" koji je optuženi podnio 3. marta 2014. godine (dalje u tekstu: Zahtjev) i ovim donosi odluku s tim u vezi.

I. Proceduralni kontekst i argumentacija

1. Optuženi Zahtjevom traži da se, bez posredstva svjedoka, na osnovu pravila 89(C) Pravilnika o postupku i dokazima Međunarodnog suda (dalje u tekstu: Pravilnik), u spis uvrsti 12 predloženih dokaza.¹ Ti predloženi dokazi se sastoje iz deset dokumenata i dva video-snimka vezana za "relevantne izjave koje se pripisuju" optuženom.² Za svaki od ovih predloženih dokaza, optuženi iznosi argumentaciju o relevantnosti, autentičnosti i o tome kako se uklapaju u njegovu tezu odbrane.³ Optuženi tvrdi da neki od njih nisu bili obuhvaćeni njegovim spiskom dokaznih predmeta na osnovu pravila 65ter jer on, kada je spisak podnijet, nije očekivao da će ih koristiti.⁴ Međutim, nakon što je odlučio da neće svjedočiti, on kaže da je bio u mogućnosti "da obavi detaljniji pregled" dokumenata i da je identifikovao dodatne materijale za koje smatra da su relevantni i potrebni.⁵ On zato traži da se ti dokumenti dodaju njegovom spisku dokaznih predmeta na osnovu pravila 65ter.⁶

2. Dana 17. marta 2014. godine, Tužilaštvo je podnijelo "Odgovor tužilaštva na Zahtjev za prihvatanje dokumenata bez posredstva svjedoka: Karadžićeve izjave" (dalje u tekstu: Odgovor) kojim se protivi prihvatanju šest predloženih dokaza.⁷ Tužilaštvo tvrdi da optuženi želi da se prihvati "niz izjava koje mu idu u prilog" a koje je on dao medijima.⁸ Tužilaštvo se konkretno protivi prihvatanju pet dokumenata s brojevima 01022, 06666, 11034, 13987 i 15094 na osnovu pravila 65ter zato što su to pismeni medijski izvještaji koji, kao takvi, ne ispunjavaju zahtjeve pouzdanosti i dokazne vrijednosti propisane

¹ Zahtjev, par. 1, Dodatak A.

² Zahtjev, par. 3.

³ Zahtjev, par. 2, Dodatak A.

⁴ Zahtjev, par. 5, Dodatak A, str. 5. Vijeće napominje da samo jedan dokument, br. 13616, nije bio na prvobitnom spisku dokaznih predmeta na osnovu pravila 65ter.

⁵ Zahtjev, par. 5.

⁶ Zahtjev, par. 5.

⁷ Odgovor, par. 1, i Dodatak A, kojim se protivi prihvatanju brojeva 01022, 06666, 07679, 11034, 13987 i 15094 na osnovu pravila 65ter.

⁸ Odgovor, par. 2.

pravilom 89 Pravilnika.⁹ Konkretno, tužilaštvo napominje da je (i) broj 11034 na osnovu pravila 65ter intervju s optuženim u vidu pismenih pitanja i odgovora i da (ii) nije jasno da li je dokument broj 15094 na osnovu pravila 65ter organizovan u vidu pitanja i odgovora ili se radi o transkriptu intervjuja.¹⁰ Tužilaštvo se protivi njihovom prihvatanju zato što su ova dva intervjuja možda rezultat novinarske analize ili interpretacije ili je njima možda na neki drugi način manipulirano.¹¹ Stoga, uslovi za prihvatanje nisu ispunjeni kako to iziskuje jasna sudska praksa Vijeća po ovom pitanju.¹² Tužilaštvo se protivi prihvatanju broja 07679 na osnovu pravila 65ter zato što je on već uvršten u spis kao dio dokaznog predmeta broj P4202, koji čini zbirka video-snimaka vezanih za srebreničku komponentu predmeta.¹³

3. Tužilaštvo se ne protivi prihvatanju brojeva 1D00260, 1D02887, 1D65293, 13616, 24847 i 40528 na osnovu pravila 65ter.¹⁴ Međutim, tužilaštvo ne prihvata "interpretaciju koju iznosi optuženi" ili tvrdnju da ti dokumenti "doprinosu tezi odbrane".¹⁵ Tužilaštvo takođe tvrdi da je dokazna vrijednost "izjava koje [optuženom] idu u prilog", a koje je on sam dao, "u najboljem slučaju zanemarljiva".¹⁶ Kako bi ostalo dosljedno u odnosu na prethodne odluke Vijeća, tužilaštvo kaže da čini razliku između pismenih medijskih izvještaja i transkripata televizijskih intervjuja u kojima učestvuju optuženi.¹⁷ Stoga se tužilaštvo ne protivi prihvatanju broja 24847 na osnovu pravila 65ter, iako nema video-snimka, pošto se radi o transkriptu intervjuja CNN-a koji tužilaštvo prihvata kao tačan i pozdan.¹⁸ Takođe se ne protivi prihvatanju broja 40528 na osnovu pravila 65ter i 1D02887 zato što su ti dokumenti popraćeni video-snimcima.¹⁹ Međutim, u vezi s brojem 1D02887 na osnovu pravila 65ter, tužilaštvo svoju primjedbnu zasniva na tome da transkript na engleskom jeziku koji je unijet u *e-court* tačno odražava sadržaj video-snimka, ali kaže da

⁹ Odgovor, par. 4, gdje se poziva na Odluku po zahtjevu tužilaštva za prihvatanje dokumenata bez posredstva svjedoka (opštine), (dalje u tekstu: Odluka o prihvatanju dokaza bez posredstva svjedoka vezana za opštine) par. 30-31, i Odluka po prvom zahtjevu tužilaštva za prihvatanje dokaza bez posredstva svjedoka, 13. april 2010. godine (dalje u tekstu: Prva odluka o prihvatanju dokaza bez posredstva svjedoka), par. 12.

¹⁰ Odgovor, par. 5.

¹¹ Odgovor, par. 5.

¹² Odgovor, par. 5, gdje se poziva na Odluku o prihvatanju dokaza bez posredstva svjedoka vezana za opštine, par. 31.

¹³ Odgovor, Dodatak A, str. 3.

¹⁴ Odgovor, par. 6, Dodatak A.

¹⁵ Odgovor, par. 7.

¹⁶ Odgovor, par. 7.

¹⁷ Odgovor, par. 8, gdje se poziva na Odluku o prihvatanju dokaza bez posredstva svjedoka vezana za opštine, par. 32, i na Odluku po zahtjevu tužilaštva za prihvatanje dokaza bez posredstva svjedoka (Srebrenica), 22. maj 2012. godine, par. 16.

¹⁸ Odgovor, par. 8, Dodatak A, str. 4.

¹⁹ Odgovor, par. 6, 9, Dodatak A, str. 2-3, 5-6.

snimak nije uspjelo da pogleda.²⁰ Tužilaštvo traži da optuženi dostavi pojedinosti o vremenu kada se relevantni kadrovi pojavljuju na video-snimku koji traje dva sata.²¹ Konačno, tužilaštvo se ne protivi prihvatanju brojeva 1D00260, 1D65293 i 13616 na osnovu pravila 65ter jer su to *verbatim* izjave za štampu koje je dao optuženi.²²

4. Tužilaštvo se ne protivi zahtjevu optuženog da doda jedan dokument na svoj spisak dokaznih predmeta na osnovu pravila 65ter, to jest broj 13616 na osnovu pravila 65ter.²³

II. Mjerodavno pravo

5. Pravilo 89 Pravilnika u svojim relevantnim dijelovima predviđa sljedeće:

(C) Vijeće može prihvatiti bilo koji relevantan dokaz za koji smatra da ima dokaznu vrijednost.

(D) Vijeće može izuzeti dokaz ako potreba da se osigura pravično suđenje znatno preteže nad njihovom dokaznom vrijednošću.

(E) Vijeće može zahtijevati potvrdu autentičnosti dokaznog materijala pribavljenog izvan suda.

6. Mada je najprimjereniji metod za prihvatanje nekog dokumenta posredstvom svjedoka koji o njemu može govoriti i odgovoriti na pitanja s njim u vezi, prihvatanje dokaza bez posredstva svjedoka je uvriježena praksa u jurisprudenciji Međunarodnog suda.²⁴ Dokazi mogu biti prihvaćeni bez posredstva svjedoka ukoliko ispunjavaju uslove iz pravila 89, to jest da su relevantni, da imaju dokaznu vrijednost i da imaju dovoljne indicije autentičnosti. Kada su odredbe ovog pravila ispunjene, Vijeće ima diskreciono pravo u pogledu prihvatanja dokaza, između ostalog na osnovu pravila 89(D), koje predviđa da Vijeće može izuzeti dokaz ako potreba da se obezbijedi pravično suđenje uveliko nadmašuje njegovu dokaznu vrijednost.²⁵ Prihvatanje dokaza bez posredstva svjedoka je

²⁰ Odgovor, par. 6, 9, Dodatak A, str. 5-6.

²¹ Odgovor, par. 9, 10, Dodatak A, str. 5.

²² Odgovor, Dodatak A, str. 2, 5.

²³ Odgovor, par. 1.

²⁴ Prva odluka o prihvatanju dokaza bez posredstva svjedoka, par. 5, 9.

²⁵ Prva odluka o prihvatanju dokaza bez posredstva svjedoka, par. 5.

mehanizam koji treba koristiti u izuzetnim situacijama pošto on ne omogućava uvijek valjanu kontekstualizaciju dokaza o kojima se radi.²⁶

7. Vijeće takođe podsjeća na "Nalog u vezi s procedurom za vođenje sudskog postupka", koji je izdat 8. oktobra 2009. godine (dalje u tekstu: Nalog u vezi s procedurom), i koji u vezi sa svakim zahtjevom za prihvatanje dokaza bez posredstva svjedoka kaže sljedeće:

Strana koja zatraži prihvatanje dokaza bez posredstva svjedoka u zahtjevu će: i) dati kratak opis dokumenta za koji traži da bude uvršten u spis; ii) jasno naznačiti relevantnost i dokaznu vrijednost svakog dokumenta; iii) objasniti kako se taj dokument uklapa u tezu te strane, i iv) navesti pokazatelje autentičnosti tog dokumenta.²⁷

III. Diskusija

8. Vijeće podsjeća da, kada traži prihvatanje dokaza bez posredstva svjedoka, strana podnositelj mora pokazati, jasno i konkretno, gdje i kako svaki dokument odgovara predmetu.²⁸ Vijeće ima u vidu da je u Dodatku Zahtjevu optuženi objasnio kako se svaki od predloženih dokaza uklapa u njegovu tezu i Vijeće se uvjerilo da je on naveo dovoljno objašnjenja u tom smislu.

9. U vezi sa uslovom da dokazi ponuđeni bez posredstva svjedoka imaju dovoljne indicije autentičnosti, Vijeće napominje da tužilaštvo ne osporava autentičnost nijednog od predloženih dokaza. Vijeće je pregledalo deset dokumenata i dva video-snimka i mišljenja je da oni sadrže dovoljno indicija autentičnosti da mogu biti uvršteni u spis bez posredstva svjedoka ukoliko su ispunjeni preostali zahtjevi iz pravila 89(C).

10. Nakon što je pregledalo brojeve 01022, 06666, 11034, 13987 i 15094 na osnovu pravila 65ter, Vijeće napominje da se radi o pismenim medijskim izvještajima. Vijeće je prethodno konstatovalo da je malo vjerovatno da se *pismeni* medijski izvještaji mogu smatrati prihvatljivim bez posredstva svjedoka jer ne ispunjavaju uslove pouzdanosti i

²⁶ Prva odluka o prihvatanju dokaza bez posredstva svjedoka, par. 9, 15.

²⁷ Nalog u vezi s procedurom za vođenje sudskog postupka, 8. oktobar 2009. godine, Dodatak A, Dio VII, par. R.

²⁸ Prva odluka o prihvatanju dokaza bez posredstva svjedoka, par. 6.

dokazne vrijednosti bez svjedoka koji bi potvrdio tačnost informacija koje su u njima sadržane.²⁹ Vijeće podvlači da puka činjenica da su ti pismeni medijski izvještaji intervjui s optuženim ili drugim relevantnim osobama i da se sastoje se od pitanja i odgovora ne uklanja bojazan Vijeća da su oni rezultat novinarske analize ili interpretacije ili da je njima manipulirano na neki drugi način.³⁰ Vijeće takođe podsjeća da se optuženi protivio uvrštavanju u spis sličnih medijskih izvještaja, od kojih su neki bili intervjui koje je on dao raznim medijskim kućama, kada je tužilaštvo tražilo da ih podnese bez posredstva svjedoka.³¹ Na isti način, tužilaštvo se sada protivi prihvatanju ovih dokaznih prijedloga koristeći takvu sudsku praksu Vijeća.³² Stoga Vijeće neće uvrstiti u spis brojeve 01022, 06666, 11034, 13987 i 15094 na osnovu pravila 65ter jer ne ispunjavaju uslove pouzdanosti i dokazne vrijednosti na osnovu pravila 89 Pravilnika.

11. Dokument koji nosi broj 24847 na osnovu pravila 65ter je transkript intervjua datog CNN-u 28. novembra 1995. godine. Pošto tužilaštvo nema primjedbi i pošto je optuženi učesnik u razgovoru, Vijeće smatra da ovaj dokument može biti uvršten u spis.³³ Shodno tome, Vijeće će uvrstiti u spis dokument koji nosi broj 24847 na osnovu pravila 65ter bez posredstva svjedoka.

12. Dokument koji nosi broj 1D65293 na osnovu pravila 65ter je izvještaj Zaštitnih snaga Ujedinjenih nacija (dalje u tekstu: UNPROFOR) generalu Mackenzieju, kojim mu se prosljeđuje transkript izjave za štampu koju je optuženi dao 12. juna 1992. godine u Međunarodnom pres-centru u Beogradu. Tužilaštvo se ne protivi njegovom prihvatanju jer on "navodno iznosi *verbatim*" izjavu optuženog.³⁴ Vijeće je pregledalo dokument i napominje da se radi o izvještaju UNPROFOR-a iz datog perioda sa službenom izjavom optuženog koju je objavio Međunarodni pres-centar i *verbatim* transkriptom izjave. Dokument se odnosi na komponentu predmeta vezanu za Sarajevo, to jest najavu

²⁹ Odluka o prihvatanju dokaza bez posredstva svjedoka vezana za opštine, par. 30; Prva odluka o prihvatanju dokaza bez posredstva svjedoka, par. 12; Odluka po zahtjevu tužilaštva za prihvatanje dokumenata u vezi s dijelom predmeta koji se odnosi na Sarajevo bez posredstva svjedoka, 11. maj 2012. godine (dalje u tekstu: Odluka o prihvatanju dokaza bez posredstva svjedoka vezana za Sarajevo), par. 18; Odluka o prihvatanju dokaza bez posredstva svjedoka vezana za Srebrenicu, par. 15.

³⁰ Odluka o prihvatanju dokaza bez posredstva svjedoka vezana za opštine, par. 31; Odluka o prihvatanju dokaza bez posredstva svjedoka vezana za Sarajevo, par. 19; Odluka o prihvatanju dokaza bez posredstva svjedoka vezana za Srebrenicu, par.16.

³¹ Odlukao prihvatanju dokaza bez posredstva svjedoka vezana za opštine, par. 2.

³² Tužilaštvo se protivi dokumentima koji nose brojeve 01022, 06666, 11034, 13987 i 15094 na osnovu pravila 65ter. Odgovor, par. 4-5, Dodatak A.

³³ V. Odluka o prihvatanju dokaza bez posredstva svjedoka vezana za opštine, par. 32.

³⁴ Odgovor, Dodatak A, str. 2.

optuženog o prekidu vatre u Sarajevu o prolasku humanitarne pomoći. Vijeće se stoga uvjerilo da je on relevantan i da ima dokaznu vrijednost i prihvaćće ga bez posredstva svjedoka.

13. Dokumenti koji nose brojeve 1D00260 i 13616 na osnovu pravila 65ter zvanične su izjave za štampu Srpske novinske agencije od 8. juna 1992. godine, odnosno Novinske agencije Tanjug od 26. juna 1992. godine. Tužilaštvo se ne protivi njihovom prihvatanju.³⁵ Vijeće je pregledalo oba dokumenta i utvrdilo da broj 13616 na osnovu pravila 65ter sadrži najavu prekida vatre u Sarajevu od strane optuženog i njegov stav o prolasku humanitarne pomoći, dok broj 1D00260 na osnovu pravila 65ter sadrži izjave optuženog o zaštiti civila i tretmanu zatvorenika. Kao takvi, ti dokumenti su relevantni i imaju dokaznu vrijednost. Shodno tome, Vijeće će prihvatiti oba dokumenta, brojeve 1D00260 i 13616 na osnovu pravila 65ter, bez posredstva svjedoka.

14. Dokument koji nosi broj 07679 na osnovu pravila 65ter je transkript televizijskog intervjua s optuženim za SRT od 12. jula 1995. godine. Tužilaštvo se protivi njegovom prihvatanju zato što je on već uvršten u spis kao dio dokaznog predmeta broj P4202.³⁶ Vijeće je pregledalo i broj 07679 na osnovu pravila 65ter i dokazni predmet broj P4202 i utvrdilo da je prvi duplikat drugog, konkretno stranice 261 do 265 u *e-court*u. Shodno tome, Vijeće u spis neće uvrstiti broj 07679 na osnovu pravila 65ter.

15. Prelazeći sada na dva video-snimka, Vijeće je pregledalo video-snimak broj 40528 na osnovu pravila 65ter, odnosno snimak televizijskog programa BBC-ja "Newsnight" od 22. avgusta 1992. godine, koji sadrži intervju s optuženim. Tužilaštvo se ne protivi prihvatanju zato što je taj video-snimak popraćen transkriptom.³⁷ Intervju se odnosi na Londonsku konferenciju i međunarodne napore da se postigne mirovni sporazum između sukobljenih strana. Vijeće se uvjerilo da je snimak relevantan i da ima dokaznu vrijednost i shodno tome će ga uvrstiti u spis.

16. Konačno, video snimak broj 1D02887 na osnovu pravila 65ter je intervju koji je optuženi dao BBC-ju.³⁸ Tužilaštvo se ne protivi, ali je zatražilo da optuženi dostavi

³⁵ Odgovor, Dodatak, str. 2, 5,

³⁶ Odgovor, Dodatak, str. 2-3.

³⁷ Odgovor, par. 6, 9, Dodatak A, str. 2-3.

³⁸ Vijeće napominje da ovaj video-snimak nije datiran.

"pojediniosti vezane za vrijeme kada se pojavljuje relevantni kadar na dvočasovnom video-snimku popraćenom relevantnim transkriptom".³⁹ Vijeće napominje da je tim odbrane optuženog naknadno dostavio ispravan video-snimak i da on sadrži tačno onaj intervju s optuženim koji je on naveo u Zahtjevu. U tom intervjuu, optuženi daje izjave o pristupu zatočeničkim logorima od strane UN-a, razmjeni zarobljenika i saradnji s međunarodnom zajednicom u cilju kažnjavanja ratnih zločina počinjenih u logorima. Vijeće je zaključilo da su te izjave relevantne i da imaju dokaznu vrijednost i shodno tome će video-snimak uvrstiti u spis.

³⁹ Odgovor, par. 9-10, Dodatak A, str. 5-6.

IV. Dispozitiv

17. Shodno tome, Vijeće, na osnovu pravila 89(C) Pravilnika, ovim
- (A) **ODOBRAVA** optuženom da na svoj spisak dokaznih predmeta na osnovu pravila 65ter doda jedan dokument, dokument broj 13616 na osnovu pravila 65ter;
 - (B) **UVRŠTAVA** u spis brojeve 13616, 24847, 1D00260 i 1D65293 na osnovu pravila 65ter;
 - (C) **UPUĆUJE** Sekretarijat da dokumentima navedenim u tački (B) gore dodijeli odgovarajuće brojeve dokaznih predmeta;
 - (D) **UVRŠTAVA** u spis video-snimak broj 40528 na osnovu pravila 65ter i **NALAŽE** optuženom da Vijeću dostavi izmijenjeni video-snimak, koji sadrži samo one dijelove u kojima su intervjui optuženog;
 - (E) **UVRŠTAVA** u spis video-snimak broj 1D02887 na osnovu pravila 65ter;
 - (F) **UPUĆUJE** Sekretarijat da dodijeli odgovarajuće brojeve dokaznih predmeta za dva video-snimka koji su navedeni u paragrafima (D) i (E) gore; i
 - (G) **ODBIJA** preostali dio Zahtjeva.

Sastavljeno na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu je mjerodavan tekst na engleskom.

/potpis na originalu/
sudija O-Gon Kwon,
predsjedavajući

Dana 2. aprila 2014. godine
U Haagu,
Nizozemska

[pečat Međunarodnog suda]